

Brabantse Heemdagen

22 en 23 augustus op de Brabantse Wal

“Verdediging van Landgoed en Erfgoed”

De Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom is dit jaar in nauwe samenwerking met de Heemkundekring Halchterth gastheer voor de 71^e editie van de Brabantse Heemdagen. Deze vinden dit jaar plaats op donderdag 22 augustus en vrijdag 23 augustus. De deelnamekosten bedragen € 100,- per deelnemer. Dit is exclusief consumpties, fietshuur en overnachting. Het huren van een fiets kost € 15,- en dient apart op het deelnameformulier te worden aangegeven.

Om organisatorische reden is het maximum aantal deelnemers beperkt tot 100.

De inschrijfformulieren moeten volledig ingevuld, uiterlijk 8 juni 2019, in het bezit zijn van het secretariaat Geschiedkundige Kring van Stad en Land van Bergen op Zoom, postbus 280, 4600 AG Bergen op Zoom, e-mail: secretariaat@geschiedkundigekringboz.nl

Over Bergen op Zoom, Halsteren en de Brabantse Wal:

De gemeente Bergen op Zoom, waaronder ook Halsteren en Lepelstraat vallen, ligt centraal op de Brabantse Wal. Halsteren en Lepelstraat liggen aan de noordkant en aan de zuidkant vinden we nog Hoogerheide, Woensdrecht en Ossendrecht, die samen met Huijbergen de gemeente Woensdrecht vormen.

De inwoners van deze Brabantse Wal-gemeenten wonen op een uniek stukje Nederland. Nergens zijn de verschillende gebieden zoals kleigrond, veengrond, zandgrond, moerasgrond, bosgrond in combinatie met akkerbouw, veeteelt en tuinbouw in een mooiere symbiose te vinden. Met de wetenschap dat de Brabantse Wal van oorsprong zelfs 2 miljoen jaar oud is, is er een unieke gelegenheid om daar eens in en over rond te dwalen.

De eerste dag zullen we de prachtige en bijzondere monumenten bezoeken die Bergen op Zoom rijk is, onder andere De Grebbe, de Synagoge, het Ravelijn en de Gertrudiskerk. Ook De Maagd en het Markiezenhof (ontvangst en lunch) zullen natuurlijk niet ontbreken.

Op de tweede dag zal de nadruk liggen op de Brabantse Wal, met zijn bijzondere verdedigingswerken, die onderdeel zijn van de Zuider-Waterlinie. Zo bezoeken we op de fiets de Waterschans, fort de Roovere (Pompejustoren en Mozesbrug) en lunchen we in het heemhuis van Heemkundekring Halchterth.

“Verdediging van Landgoed en Erfgoed”

71^e Brabantse Heemdagen

Voorlopig programma 22 augustus

Dag 1 Wandeldag te Bergen op Zoom

Parkeren: zie parkeerkaarten en dagprijzen

09.00 – 09.30 uur	inloop bij de Maagd aan de Grote Markt 32
09.30 – 10.15 uur	ontvangst door B&W, ceremonie protocollaire, opening voorzitter Brabants Heem
10.15 – 10.30 uur	start wandelingen o.l.v. SBM gidsen naar De Grebbe – Maagd – Synagoge - Ravelijn - Gertrudiskerk (langs Gevangenpoort - Stadhuis)
13.30 – 14.30 uur	lunch bij La Pucelle
14.30 – 16.30 uur	vervolg wandelingen o.l.v. SBM
16.30	einde wandelingen en vrije tijd
17.30	verplaatsing met de auto naar Ossendrecht (Hotel Dekkers)
	Adres: Zr. Marie Adolphinestraat 6, 4641 CP Ossendrecht. Tel. 0164-679900
18.00 – 18.30 uur	inloop voor diner
18.30 - 21.00 uur	diner bij Hotel Dekkers
21.00 – 21.30 uur	mededelingen voor dag 2
21.30	vrije tijd en verplaatsing naar huis / logeerafres / verblijfsadres

Toelichting:

Verdedigen van het landgoed lukt ons wonderwel. Ook het verdedigen van het belangrijkste erfgoed, maar daar tussenin is een grijs gebied. Wat ze ook wel verstedelijking noemen of modernisering. Al sinds halverwege de 16^e eeuw zijn we aan het verdedigen, eerst tegen de Spanjaarden in de Tachtigjarige oorlog en van die verdedigingswerken bezoeken we vandaag Het Ravelijn. We komen ook langs de Gevangenpoort of Lievevrouwepoort die zijn dienst als stadspoort meer dan waargemaakt heeft in die tijd. We worden ontvangen in De Maagd en deze benaming kreeg Bergen op Zoom door zijn verdediging. De lunch zullen we gebruiken in La Pucelle, de benaming die we kregen van de Fransen na de inname in 1747, waarbij de verdediging behoorlijk wat steken heeft laten vallen. In onze wandelroute zit ook een bezoek aan De Grebbe, van oorsprong bedoeld als turfvaart, maar later overkluisd en meer in dienst gekomen als

riool. Ook zullen we een bezoek brengen aan de Synagoge, waar we kunnen zien dat we op allerlei manieren geprobeerd hebben om ons te verdedigen tegen de bezetting en de gevolgen daarvan.

“Verdediging van Landgoed en Erfgoed”

71^e Brabantse Heemdagen

Voorlopig programma 23 augustus

Dag 2 Fietsdag	We starten in Ossendrecht. De startplaats wordt na inschrijving bekend gemaakt
09.00 – 09.30 uur	ontvangst op verzameladres met koffie en praatje door Willem de Weert
09.30 – 13.00 uur	fietsen in 4-5 groepen onder begeleiding naar Heemkundekring Halchterth via Woensdrecht - polder – duintjes - Bergse Plaat – Waterschans - Beymoerweg - Halsteren. Wij komen bijeen in het Heemhuis, Beeklaan 29a Halsteren
13.00 – 14.00 uur	lunch in het Heemhuis van Halchterth
14.00 – 17.00 uur	terug naar startpunt Ossendrecht via Fort de Roovere (bezoek aan Pompejustoren en Mozesbrug) - Vrederust - Heide - Heimolen - Hoogerheide - Ossendrecht
18.00 – 18.30 uur	inloop diner
18.30 – 20.30 uur	diner bij Hotel Dekkers en afsluiting

Toelichting:

Als we het over verdedigen hebben, dan heeft de Brabantse Wal een grote rol gespeeld in de Slag om de Schelde. Ossendrecht werd op 6 oktober 1944 bevrijd, maar voordat Halsteren als vrij werd gezien was het 30 oktober. Er heeft zich op de Brabantse Wal een serieus gevecht afgespeeld. Vandaag kunnen we zien waarom dit gebied zo moeilijk te bevrijden was en zo makkelijk te verdedigen.

Als we door Woensdrecht fietsen is het niet te bevatten dat dit hele dorp plat geschoten was en er 1400 slachtoffers zijn gevallen. Het dorp is ruim een half jaar onbewoonbaar gebleven.

We fietsen door naar De Waterschans (langs de rand van de Brabantse Wal) en stappen terug in de geschiedenis om weer bij de Tachtigjarige oorlog uit te komen. Via Halsteren (Spinolaberg) gaan we naar het Heemhuis waar we de lunch zullen gebruiken. Na de lunch gaan we richting Fort de Roovere (hier is er tijd en ruimte om een bezoek te brengen aan de Pompejustoren en de Mozesbrug. Daarna fietsen we langs de oostkant van de Brabantse Wal terug naar Ossendrecht.

Parkeeroverzicht Bergen op Zoom.

1	Parkeergarage De Parade	Wassenaarstraat 66	150 plaatsen/ 2.05 hoogte	Dagkaart € 10
2	Achter de grote Markt	Koepelstraat 50	150 plaatsen/ 2.05 hoogte	Dagkaart € 10
3	Mineurplein	Bij Westersingel	135 plaatsen / -----	Dagkaart € 10
4	Kaai / Noordzijde Haven	Zuidzijde Haven		Dagkaart € 5
5	Plein XIII	Bij stadkantoor	318 plaatsen	Dagkaart € 5

Parkeerbeheer Bergen op Zoom

